

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
Кафедра обліку та оподаткування
(назва кафедри)**

СИЛАБУС

«Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу»
(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів першого рівня вищої освіти
освітнього ступеня «Бакалавр»

ЛЬВІВ 2023

Назва дисципліни: «Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу»
(назва навчальної дисципліни)

Розробник: Андрушко Р.П., к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

семестр	7
кількість кредитів ECTS	5,0
модулів (розділів, блоків змістовних модулів)	2
загальна кількість годин	150
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин	
лекції	32
Лабораторні (ПРАКТИЧНІ)	32
самостійна робота	86
форма підсумкових контрольних заходів	ІСПИТ

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіку навчального процесу.

Мова викладання – українська.

Викладач дисципліни: Андрушко Руслана Петрівна, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування, роб. тел.+38 (032) 224-29-30, (мобільний) +38 067-7790784.

Контактна інформація: вул. Володимира Великого 1, м. Дубляни, Жовківський район, Львівська область, 80381, каб. 430 головного корпусу; e-mail: andrp1992@ukr.net, lnau-oblik@ukr.net.

Анотація курсу

Підприємства малого бізнесу в країнах з розвинутою ринковою економікою створюють значну частку внутрішнього валового продукту, відіграють важливу роль у формуванні конкурентного середовища, вирішенні проблеми зайнятості.

Сучасний фахівець повинен володіти знаннями та компетенціями з обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва, які мають велике значення, оскільки можуть бути використані для ведення малого бізнесу та слугувати базою при створенні і провадженні власної підприємницької діяльності.

Вивчення дисципліни ґрунтується на раніше засвоєних знаннях з фундаментальних та ряду спеціальних дисциплін, зокрема: бухгалтерський облік, фінансове право, оподаткування підприємства та здійснюється відповідно до вимог освітніх програм.

Мета і завдання курсу

Розвиток та ефективне господарювання малого бізнесу є перспективними напрямками сучасних економічних перетворень в Україні, які першочергово базуються на створенні механізму державної підтримки та відповідної інфраструктури. Підтримка суб'єктів малого підприємництва на сьогодні є одним із найважливіших напрямів державної політики. Вона проявляється в забезпеченні організаційних основ діяльності цих суб'єктів, побудови їх бухгалтерського обліку, звітності й оподаткування.

Метою вивчення дисципліни «Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу» є формування у студентів теоретичних та практичних основ обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва в умовах ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: сформувати у студентів систему знань з теоретичних основ організації обліку і звітності у суб'єктів малого підприємництва; створити умови для оволодіння студентами методикою обліку і складання звітності суб'єктів малого підприємництва у ринкових умовах, а саме закріпити практичні навички документального оформлення та відображення господарських операцій суб'єктів малого бізнесу у системі рахунків бухгалтерського обліку за простою та спрощеною формою обліку та звітності.

Формат курсу

В процесі навчання студентів проводяться лекції різних типів. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

У результаті навчання здобувач набуде компетентностей:

- *загальних* - здатність працювати автономно; здатність бути критичним та самокритичним; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- *спеціальних* (фахових) – здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення; застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання; демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання.

Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Нормативно-правове регулювання діяльності суб'єктів малого підприємництва та їх система обліку.

Суб'єкт малого підприємництва, його визначення та сутність. Державна підтримка суб'єктів малого підприємництва в Україні. Правове регулювання обліку у суб'єктів малого бізнесу.

Тема 2. Особливості побудови бухгалтерського обліку у суб'єктів малого бізнесу в Україні.

Принципи організації бухгалтерського обліку та звітності суб'єктів малого бізнесу. Спрощений план рахунків бухгалтерського обліку та особливості його застосування малими підприємствами. Форми організації бухгалтерського обліку. Формування облікової політики СМП.

Тема 3. Облік власного капіталу.

Відображення власного капіталу, забезпечень майбутніх платежів у регістрах бухгалтерського обліку суб'єктами малого підприємництва за простою та спрощеною формою бухгалтерського обліку.

Тема 4. Облік грошових коштів та розрахункових операцій.

Особливості обліку грошових коштів у СМБ. Документальне оформлення обліку грошових коштів та їх еквівалентів. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Облік розрахунків з покупцями і різними дебіторами. Облік кредитних операцій. Відображення обліку розрахункових операцій у регістрах бухгалтерського обліку за простою та спрощеною формою.

Тема 5. Облік розрахунків з оплати праці.

Особливості обліку праці та її оплати на підприємствах малого бізнесу. Облік використання робочого часу. Відображення обліку розрахунків з оплати праці у регістрах бухгалтерського обліку за простою та спрощеною формою.

Тема 6. Облік необоротних активів.

Облік наявності і руху основних засобів. Облік зносу основних засобів, визначення методу нарахування амортизації. Облік нематеріальних активів.

Облік інших необоротних активів. Відображення обліку основних засобів у регістрах бухгалтерського обліку за простою та спрощеною формою.

Тема 7. Облік запасів.

Оцінка запасів. Облік наявності і руху запасів. Вибір методу списання запасів. Документальне оформлення обліку запасів. Відображення обліку запасів у регістрах бухгалтерського обліку за простою та спрощеною формою.

Тема 8. Облік витрат, доходів та фінансових результатів

Поняття, класифікація та облік витрат на виробництво. Облік доходів та фінансових результатів. Відображення витрат, доходів і фінансових результатів у регістрах бухгалтерського обліку суб'єктами малого бізнесу за простою та спрощеною формою бухгалтерського обліку.

Тема 9. Звітність суб'єктів малого бізнесу

Особливості формування фінансової звітності суб'єктів малого бізнесу. Структура спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Склад, зміст і строки подання податкової звітності суб'єктами малого бізнесу.

Політика курсу.

Політика виставлення балів. Враховуються бали за присутність на заняттях та активність студента.

Політика щодо відвідування. Пропуски без поважних причин та запізнення на заняття не допускаються. Під час заняття заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими девайсами. Їх дозволяється використовувати лише під час роботи з нормативними документами, розміщеними на сайті ВРУ та інших відповідних ресурсах.

Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок завдань та надає викладачеві в час, відведений для консультацій. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, звільнення з поважних причин) студенти, які пропустили заняття, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка відпрацювання пропущених занять.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проміжного та підсумкового контролю заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо перескладання. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, звільнення, лікарняний).

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка рішення задач і прикладів, складання тез, виконання схем, підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

Стандартизований контроль (тести).

Підсумкова модульна оцінка – є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання практичних завдань, вирішення тестових завдань та написання контрольних робіт.

Екзаменаційна оцінка – є результатом виконання екзаменаційного білету. Максимальна екзаменаційна оцінка становить 50 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни – є сумою підсумкової модульної та екзаменаційної оцінок.

Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні рекомендації для виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Верига Ю.А. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Навчальний посібник. [Ю.А. Верига, Є.А. Карпенко, Г.О. Соболев]. ЦУЛ. 2014.272 с.
2. Гарасим П.М., Шутка С.Є. та ін. Облік на підприємствах малого бізнесу. Львів: Ліга-Прес, 2018. 370 с.
3. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва : навчальний посібник / за ред. Р. Л. Хом'як, Львів: : СПОЛОМ, 2018. 252 с.
4. Янишин Я.С., Андрушко Р.П. Облік і звітність суб'єктів малого підприємництва. Курс лекцій для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» ОС «Бакалавр». Львів. 2019. 174 с.

Допоміжна

1. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік. Плани рахунків бухгалтерського обліку: підприємств та організацій, суб'єктів малого підприємництва, бюджетних установ, банків. Коментар [текст] : навч. посіб. / [Ю.А. Верига, Г.І. Зима, Н.О. Кулявець]. [2-ге вид. перероб. та доп.]. К.: «Центр учбової літератури», 2012. 239с.
2. Господарський Кодекс : Кодекс України від 22.03.2012 р. № 4618-УІ [Електроний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.
3. Гоголь Т. Особливості облікової політики на підприємствах малого бізнесу. Бухгалтерський облік і аудит. № 1. 2012. С. 3-7
4. Дробязко С.І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу: Навч. посіб./ С.І. Дробязко, Т.М. Козир, С.Б. Холод; за заг. ред. П.Й. Атамаса. К.: Центр учбової літератури, 2012. 416 с.
5. Мединська Т.В. Єдиний податок: оподаткування, облік і звітність: навчально-практичний посібник . К.: Алерта, 2012. 188 с.
6. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: Наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720 (зі змінами та доповненнями) // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk//publish/article%3Fart_ID=285157
7. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: Наказ Міністерства фінансів України від 25.06.2003 р. № 422 (зі змінами та доповненнями) // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=196041
8. Михайлов М.Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 320 с.
9. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). [Електрон, ресурс]. доступ: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
10. Податкова система України : [навч. посібник] / [за заг. ред. М. Я. Азарова]. К. : Міністерство фінансів України, Національний Університет державної податкової служби України, 2011. 656 с.

11. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-УІ (зі змінами та доповненнями). // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2755-17>
12. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (зі змінами та доповненнями) // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO.aspx>
13. Про застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : Методичні рекомендації: Наказ Міністерства Фінансів України № 356 від 29.12.2000р. // [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/control/uk//>
14. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (зі змінами та доповненнями). // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>
15. Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. № 186 (зі змінами та доповненнями). // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01>
16. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку: // [Електрон. ресурс]. Спосіб доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1533>.
17. Про затвердження форми свідоцтва платника єдиного податку та порядку видачі свідоцтва, форми та порядку подання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування та форми розрахунку доходу за попередній календарний рік: Наказ Міністерства фінансів України від 20.12.2011р. № 1675 // [Електрон. ресурс]. Спосіб доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1536-11>
18. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-УІ // [Електрон, ресурс]. Спосіб доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Бібліотека Національного університету "Львівська політехніка" - 79013, Львів, вул. С. Бандери, 74;

Бібліотека Інституту аграрної економіки НАН України - 01127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 10;

Бібліотека Інституту регіональних досліджень НАН України - 70026, Львів, вул. Козельницька, 4;

Бібліотека Львівського інституту менеджменту - 79601, Львів, пр. Чорновола, 57;

Бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України - 01127, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 15;
 Львівська наукова бібліотека імені В. Стефаника НАН України – м. Львів, вул. В.Стефаника,
 Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського – м.Київ, пр. 50-річчя Жовтня, 4.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

<http://www.rada.gov.ua> (сайт Верховної ради України).

<http://www.standart-audita.com/>

<http://www.ua/school/ukr/2003/29/index.html>

<http://www.vobu.com.ua/ua/catalog>

<http://www.visnuk.com.ua/?./jornal>

<http://www.history.org.ua/problems10/9.pdf>

http://www2.ifc.org/ukraine/ucd/materials_u.htm

<http://chla.library.cornell.edu/cgi/t/>

<http://www.vesna.org.ua/txt/sxid/econ>

<http://www.libary.if.ua>

<http://www.ukurier.gov.ua/> (Газета «Урядовий кур'єр»)

<http://pidruchniki.com.ua/> (Електронна бібліотека)

<http://www.studentbooks.com.ua> (Електронна бібліотека)

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу. Оцінювання знань студентів проводиться за національною та Європейською (ECTS) шкалою.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ

За шкалою ECTS	За національною шкалою	Підсумковий модуль	За шкалою в балах
A	відмінно	відмінно	90-100
B	добре	добре	82-89
C			75-81
D	задовільно	задовільно	67-74
E			60-66
FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не задовільно	35-59
F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом		1-34

Академічна доброчесність - дотримання «Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням:

<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>